

บันทึกการตอบข้อหารือ

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

ที่มาของเรื่อง

บริษัทบริหารสินทรัพย์ ก. (บริษัท) ได้มีข้อสอบถามทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ขออนุญาตหรือแนวทางการปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ดังต่อไปนี้

๑) “หุ้นสามัญ” ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่คำประกันการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (ติดมากับลูกหนี้ที่บริษัทรับโอนมาจากสถาบันการเงิน) หากหุ้นมีมูลค่าประเมินตั้งแต่ห้าล้านบาท ต้องรายงานธุรกรรม ปง. ๑-๐๒ ต่อสำนักงาน ปง. หรือไม่ (เนื่องจาก ธุรกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ได้แก่ ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินอันเป็นอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ที่เป็นยานพาหนะและเครื่องจักร ที่สามารถประเมินราคาได้ตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป)

๒) บริษัทให้ลูกค้าเช่าทรัพย์สิน NPA เช่น ให้เช่าเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย เช่าทำนา หากทรัพย์สินมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาท ต้องรายงานธุรกรรม ปง. ๑-๐๒ ต่อสำนักงาน ปง. หรือไม่ และหากบริษัทฯ ได้รับค่าเช่าทรัพย์สินเป็นเงินสด หากมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาท ต้องรายงานธุรกรรม ปง. ๑-๐๑ หรือไม่ (เนื่องจากมิได้เป็นกรณีธุรกรรมที่ใช้สิทธิการเช่าเป็นหลักประกันการกู้ยืมที่ต้องรายงานธุรกรรม)

ประเด็นข้อหารือที่จะต้องพิจารณา

ประเด็นที่ ๑ การทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับ “หุ้นสามัญ” ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่คำประกันการกู้ยืมจากสถาบันการเงิน (ติดมากับลูกหนี้ที่บริษัทฯ รับโอนมาจากสถาบันการเงิน) หากหุ้นดังกล่าวมีมูลค่าประเมินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป ต้องรายงานการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน ตามแบบ ปง. ๑-๐๒ ต่อสำนักงาน ปง. หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ กรณีที่บริษัทฯ ให้ลูกค้าเช่าทรัพย์สิน NPA เช่น ให้เช่าเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย เช่าทำนา หากทรัพย์สินมีมูลค่าตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป ต้องรายงานการทำธุรกรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน ตามแบบ ปง. ๑-๐๒ ต่อสำนักงาน ปง. หรือไม่ และกรณีบริษัทฯ ได้รับค่าเช่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นเงินสด หากมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ต้องรายงานการทำธุรกรรมเงินสด ตามแบบ ปง. ๑-๐๑ หรือไม่

ข้อพิจารณา

สำนักงาน ปง. พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่ ๑ เห็นว่า “หุ้นสามัญ” เป็นทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์^๑ ซึ่งตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒

^๑ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕๓/๒๕๒๔ (ย่อสั้น) หุ้นเป็นสิ่งที่อาจมีราคาและถือเอาได้ จึงต้องถือว่าเป็นทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๙ (เดิม) (ที่มา : กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา, “ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๕๓/๒๕๒๔,” ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา, สืบค้นเมื่อ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๘, <http://deka.supremecourt.or.th/printing/deka#>)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๘๘๓/๒๕๕๔ (ย่อสั้น) การซื้อขายหุ้นสามัญชนิดระบุชื่อเป็นการซื้อขายสังหาริมทรัพย์อย่างหนึ่งซึ่งต้องปฏิบัติตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๕๖ วรรคสองและวรรคสาม ส่วน ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๒๙ วรรคสอง เพียงกำหนดแบบของการโอนหุ้นที่มีหลักฐานการโอนที่แน่นอนเท่านั้น หาใช่แบบของการซื้อขายหุ้น ผู้ซื้อหุ้นที่มีได้โอนหุ้นให้ถูกต้องตามบทบัญญัติดังกล่าวยังไม่อาจอ้างว่าตนเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท และไม่อาจใช้สิทธิในฐานะผู้ถือหุ้นตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติไว้เท่านั้น หากทำให้การซื้อขายหุ้นตกเป็นโมฆะไม่ (ที่มา :

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
Anti-Money Laundering Office (AMLO)

ข้อ ๑ (๔) กำหนดให้ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ที่ทำกับสถาบันการเงินได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงานต่อสำนักงาน ป.ง. ดังนั้น สำหรับการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์ฯ ตามประเด็นที่สอบถาม บริษัทจึงไม่ต้องรายงานการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน ตามแบบ ป.ง. ๑-๐๒ ต่อสำนักงาน ป.ง. แต่ทั้งนี้ ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ที่ทำกับสถาบันการเงินซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องรายงาน ตามข้อ ๑ (๔) แห่งกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว ไม่รวมถึงธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย

ประเด็นที่ ๒ กรณีที่บริษัทให้ลูกค้าเช่าทรัพย์สิน NPA เช่น ให้เช่าเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย เช่าทำนานั้น เห็นว่า การที่บริษัทนำทรัพย์สิน NPA ให้ลูกค้าเช่าเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย หรือเช่าเพื่อทำนา ตามที่สอบถามเป็นการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพซึ่งเป็นภารกิจและหน้าที่ของบริษัทบริหารสินทรัพย์ในการดำเนินกิจการบริหารสินทรัพย์ และลูกค้าที่เช่าทรัพย์สิน NPA เป็นลูกค้าที่บริษัทต้องจัดให้แสดงตนตามกฎหมายกระทรวงกำหนดธุรกรรมที่สถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา ๑๖ ต้องจัดให้ลูกค้าแสดงตน พ.ศ. ๒๕๖๒ และต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า ตามกฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยการให้เช่าทรัพย์สินถือเป็นการทำ “ธุรกรรม” ตามความหมายที่กำหนดไว้ในนิยามตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ ทั้งยังเป็น “ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน” ตามมาตรา ๑๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เนื่องจากมีการใช้ทรัพย์สินประกอบการดำเนินการ โดยทรัพย์สินนั้นถือเป็นวัตถุสำคัญในการทำธุรกรรมซึ่งหากปราศจากทรัพย์สินดังกล่าว ธุรกรรมที่บริษัทให้ลูกค้าเช่าทรัพย์สินย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้ ฉะนั้น หากทรัพย์สิน NPA ที่บริษัทให้ลูกค้าเช่าเป็นอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่กำหนดไว้ตามข้อ ๑ (๔) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และทรัพย์สินนั้นมีมูลค่าเกินกว่าที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงกำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๓ (๒) คือ มีมูลค่าทรัพย์สินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป บริษัทต้องรายงานการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน โดยใช้แบบ ป.ง. ๑-๐๒ ต่อสำนักงาน ป.ง.

ส่วนกรณีที่บริษัทได้รับค่าเช่าทรัพย์สินเป็นเงินสดจากลูกค้า ถือว่าเป็นธุรกรรมที่ใช้เงินสด ตามมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงกำหนดจำนวนเงินสดและมูลค่าทรัพย์สินในการทำธุรกรรมที่สถาบันการเงินต้องรายงานต่อสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๓ (๑) กำหนดให้ต้องรายงานการทำธุรกรรมดังกล่าวหากมีจำนวนเงินสดตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ดังนั้น กรณีที่บริษัทฯ ได้รับค่าเช่าทรัพย์สินเป็นเงินสดจำนวนตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป ต้องรายงานการทำธุรกรรมโดยใช้แบบ ป.ง. ๑-๐๑ มายังสำนักงาน ป.ง.

(นายวิทยา นิตติธรรม)

ผู้ช่วยเลขาธิการฯ ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สิงหาคม ๒๕๖๘